

Notat om Brexit-forberedelser

Til orientering af Folketingets Brexit-følgegruppe og Europaudvalg

Status på forberedelser af et no deal Brexit

I såvel Bruxelles som London og de andre europæiske hovedstæder er der kommet gang i forberedelser, der skal afværge de umiddelbart mest generende konsekvenser for borgere og virksomheder af et scenarie, hvor Storbritannien forlader EU uden en aftale om udtrædelse og overgangsordning (no deal).

Nogle ting kan besluttes af EU-landene unilateralt – f.eks. hvorvidt briter, der efter 29. marts 2019 bliver tredjelandsborgere, skal have ret til fortsat ophold. Andre ting kræver ny EU-lovgivning, fordi EU har kompetencen. Det gælder f.eks. visum og EU-budgettet. Kommissionen har fremlagt 35 forslag.¹

Denne note gennemgår de mest interessante forslag, der er fremlagt med henblik på at forberede et no deal Brexit, og sammenholder - hvor det er relevant - med tiltag fra den britiske regering.

Unge på udveksling

Den 30. marts vil der være 14.000 unge fra EU i UK, der får støtte fra Erasmus+, og tilsvarende 7.000 briter i EU-lande. *Kommissionen* har fremlagt forslag om, at unge fra EU og UK, der den 30. marts 2019 deltager i Erasmus+, skal kunne gøre deres udvekslingsophold (studie, praktik mm.) færdigt og modtage den relevante finansiering eller støtte uden afbrydelser.

Den britiske regering ønsker at indgå en aftale med Kommissionen om fortsat at deltage i Erasmus+ i tilfælde af no deal – på samme vilkår som andre tredjelandslande (f.eks. Norge og Tyrkiet).²

¹ Heriblandt er der fire gennemførelsesretsakter og fire delegerede retsakter af mere teknisk karakter, som Kommissionen kan vedtage. For den samlede liste se: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/legislative-initiatives-and-other-legal-acts_da

² UK Government: [Erasmus+ and ESC in the UK if there's no Brexit deal](#) 29. januar 2019

7. februar 2019

Det Internationale
Sekretariat
Lotte Rickers Olesen
EU-konsulent

Visumfritagelse for britiske borgere

Kommissionens forslag lægger op til, at britiske borgere fritages fra visumkrav ved indrejse i EU i op til 90 dage f.eks. turister eller erhvervsrejsende. Det er en betingelse, at UK tilbyder samme visumfritagelse for alle EU-borgere. I modsætning til de andre forslag er dette en permanent ordning.

Den britiske regering har fastlagt, at EU-borgere kan besøge, arbejde eller studere i UK uden visa i op til tre måneder, hvis UK forlader EU uden en aftale.³

EU-borgernes rettigheder med hensyn til social sikring over grænser

Kommissionen har foreslået, at i tilfælde af no deal skal EU-borgere, der har benyttet deres ret til fri bevægelighed til at bosætte sig i UK inden 30. marts 2019, kunne regne perioder bosat i UK med ved optjening af sociale ydelser. Det betyder, at hvis f.eks. en dansker har arbejdet 15 år i Storbritannien før Brexit, skal disse 15 år tælles med, når borgerens pensionsrettigheder beregnes af myndigheder i det EU-land, hvor danskeren går på pension.

EU-budgettet for 2019

Kommissionens forslag giver mulighed for, at EU i tilfælde af no deal Brexit kan opfylde sine forpligtelser og fortsætte med at foretage betalinger i 2019 til britiske modtagere af kontrakter. Betingelserne er, at 1) kontrakter er underskrevet før den 30. marts 2019, 2) at UK opfylder sine forpligtelser og betaler til 2019-budgettet, og 3) at UK accepterer den nødvendige revision og kontrol med midlerne. Det vil afbøde konsekvenserne dels for EU-budgettet, dels for britiske modtagere af EU-finansiering, eksempelvis inden for forskning eller landbrug. Det vurderes, at EU-budgettet vil mangle 16,5 mia. euro i perioden april 2019-december 2020, såfremt UK undlader at betale til budgettet.⁴

Basale forbindelser for luftfart

Kommissionens forslag skal sikre basale luftfartsforbindelser mellem UK og det europæiske kontinent efter 29. marts, hvis UK forlader EU - og dermed det indre marked for luftfart - uden en udtrædelsesaftale. Ifølge forslaget skal EU tildele britiske luftfartsselskaber rettigheder til at transportere passagerer på direkte ruter mellem EU og UK samt til at overflyve EU. Det forudsættes, at UK tildeler luftfartsselskaber fra EU-lande samme rettigheder, og at UK sikrer betingelser for fair konkurrence. Ordningen skal gælde, indtil der findes en permanent aftale, dog max. et år. Kommissionen har også fremlagt forslag, der omhandler flysikkerhed.

³ UK Government: [Government outlines no deal arrangements for EU citizens](#) 28. januar 2019

⁴ Bruegel: [The implications of a no-deal Brexit: is the European Union prepared?](#) 14. januar 2019

Den britiske regering ytrede i september 2018 ønske om en midlertidig, minimumsaftale mellem EU og UK om at give hinandens flyselskaber tilladelser til fortsat at flyve på ruter mellem EU og UK.⁵

Basale forbindelser for vejgodstransport

Kommissionens forslag skal etablere en midlertidig ordning (frem til 31. december 2019) for vejgodstransport mellem EU og UK, så den nuværende internationale transport mellem EU-landene og UK kan opretholdes. Forslaget giver vognmænd fra UK ret til at udføre international transport mellem UK og EU-landene. Det er en forudsætning, at UK etablerer et tilsvarende system for EU-vognmænd.

Fiskeri

Kommissionen har fremsat to forslag, hvoraf det første forslag skal sikre, at EU kan give britiske fartøjer adgang til EU-farvande frem til udgangen af 2019 mod, at EU-fartøjer får samme adgang til britiske farvande. Forslaget er begrænset til 2019 og tager udgangspunkt i, at den britiske regering på trods af et evt. no deal vælger at stå ved den aftale, UK har været med til at indgå i Rådet i december 2018 om fordeling af fiskerimuligheder for 2019. I modsat fald vil det andet forslag give fiskere i EU mulighed for at få kompensation fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond i tilfælde af, at de pludselig ikke kan fiske i britisk farvand, som planlagt i 2019.

Den britiske regering har ikke lovet adgang for EU-fiskere til britisk farvand i 2019. Regeringen oplyser, at der ved et no deal Brexit ikke længere vil være automatisk adgang til 1) fiskeri i britisk farvand for EU-fiskere og EU-farvand for britiske fiskere, 2) at lande fisk i henholdsvis EU og UK-havne, 3) at udveksle fiskerimuligheder mellem UK og EU-landene.⁶ Den britiske regering er under et internt politisk pres i denne sag, og skal indgå aftale med selvstyrene i Skotland, Wales og Nordirland, da der er decentral kompetence på fiskeriområdet.

Forberedelser i de europæiske hovedstæder

Langt de fleste regeringer har - som den danske⁷ - hjemmesider, der vejleder borgere og virksomheder om Brexit. Særligt på to områder er EU27-landenes regeringer i gang med forberedelser, der skal afbøde negative konsekvenser ved no deal Brexit: 1) Situationen for britiske borgere bosat i EU-lande og 2) praktik og logistik i forhold til handel.

⁵ UK Government: [Flights to and from the UK if there's no Brexit deal](#), 24. September 2018

⁶ UK Government: [Fishing and marketing of seafood if there's no Brexit deal](#), 10. januar 2019

⁷ Udenrigsministeriet: [Brexit](#) og www.virk.dk

Situationen for britiske borgere bosat i de enkelte lande

I mange lande er man i begyndelsen af i år begyndt at forberede lovforslag, der skal sikre, at britiske borgere fortsat kan blive boende.⁸ Det gælder: Østrig, Belgien, Bulgarien, Danmark, Finland, Frankrig, Ungarn, Italien, Holland, Luxembourg, Slovakiet, Slovenien, Spanien og Sverige. I Tjekkiet er lovgivningen allerede vedtaget. Det varierer, hvorvidt britiske borgere automatisk har denne ret (Italien) eller skal søge om opholdstilladelse inden for en periode på f.eks. 3 måneder (Tyskland) eller 1 år (mange lande). Det er typisk en midlertidig ordning, indtil en mere permanent løsning er på plads. De fleste resterende lande har på forskellig vis lovet at sikre tilsvarende rettighederne.

Nogle lande har indgået bilaterale aftaler med Storbritannien. Letland har indgået en gensidig aftale om at sikre hinandens borgere samme rettigheder som i dag, mens Spanien har indgået en bilateral aftale med UK, der giver borgere mulighed for valgdeltagelse i lokalvalg. Irland forbereder en aftale med UK om at fortsætte reglerne i 'Common Travel Area' - en form for mini-Schengen mellem UK og Irland.

Den danske regering forbereder en midlertidig overgangsordning, der betyder, at britiske statsborgere bosat i Danmark før 30. marts fortsat vil have ret til ophold i Danmark – og stort set samme rettigheder som i dag. På to områder begrænses deres rettigheder⁹:

- EU-rettens beskyttelse mod udvisning f.eks. i tilfælde af begået kriminalitet fortsættes ikke
- Herboende briter vil ikke have ret til familiesammenføring med fremtidige ægtefæller. Der er fortsat ret til familiesammenføring med børn uanset om de fødes eller adopteres efter 29. marts 2019, og med ægtefælle, hvis man er gift før 29. marts.

Britiske borgere, der ønsker at flytte til Danmark efter 29. marts 2019, skal søge om opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens regler på samme måde som alle andre tredjelandsstatsborgere. Angående ret til ydelser vil britiske borgere bosat i Danmark før 29. marts 2019 fortsat have ret til sociale ydelser, som om de var EU-borgere.

Den britiske regering har vedtaget sin lovgivning for EU-borgere bosat på de britiske øer før 30. marts. De skal inden 30. juni 2021 søge om såkaldt 'settled status', som giver dem ret til at bo og arbejde i UK på stort set samme vilkår som i dag. 'Settled status' kræver, at man har boet kontinuerligt i UK i fem år. Har man boet der i kortere tid, kan man søge om 'pre-settled status', indtil man

⁸ Det følgende bygger på Politico.eu: [Citizens' rights for Brits in the EU if there's no Brexit deal](#), 31. januar 2019

⁹ Udlændinge- og integrationsministeriet: [Hvis udtrædelsesaftalen ikke godkendes](#), 28. januar 2019

er kvalificeret.¹⁰ Premierministeren har netop annonceret, at regeringen vil fjerne gebyret på £65 for ansøgninger.

2) Praktik og logistik i forhold til handel

I lande som Holland, Belgien og Frankrig planlægges investeringer i infrastruktur og ekstra toldere ved de havne, hvortil der kommer mange britiske varer. Frankrig har ansat 250 ekstra toldere og planlægger at forøge med op til 700 ved udgangen af 2020. Belgien har også planer om flere toldere ved Antwerpen og Zeebrugge. Belgiske myndigheder overvejer at investere i snifferhunde, uniformer, scannere, droner og en ubåd til brug for kontrol med varer, der ankommer fra UK. I Holland, hvor særligt Rotterdam havn bliver påvirket, er der planer om at forøge antallet af toldere med 20 pct. og samtidig ansættes der op mod 90 dyrlæger til veterinær kontrol. Også Danmark har ansat 50 ekstra toldere, idet mængden af varer ind i landet, der skal fortoldes, ventes at stige med 15 pct. Irland planlægger at ansætte op mod 1000 toldere og veterinær kontrolanter.¹¹

Irland er det EU-land, hvor et hårdt Brexit vil få størst konsekvenser på grund af den høje integration mellem UK og Irland. En lang række områder er berørt. Eksempelvis overvejer den irske regering at flytte sit nødlager af olie fra britiske raffinaderier. Den irske regering vil fremsætte et omnibuslovsforslag, der ændrer i 17 stykker sektorlovgivning om emner som elektricitet, sundhed (medicinfor-syning), studiestøtte mv.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.

¹⁰ UK Government: [Settled and pre-settled status for EU citizens and their families](#).

¹¹ Research Briefing, House of Commons: [The EU27: Internal Politics and Views on Brexit](#), 18. januar 2019